
Greendeal Duurzaam GWW 2.0

Duurzaamheid in 2020 business as usual

Op weg naar deze ambitieuze doelstelling belichten we tot eind 2019 hulpmiddelen, projecten en aanpakken om woorden om te zetten in daden. Dit keer: de coördinator Duurzaamheid. Wat doen duurzaamheidsaanjagers Esther van der Lugt en Geert Hendriks in Oss en Nijmegen? En wat doet hun functie ertoe?

Esther van der Lugt heeft in Oss de afdeling waar het ontwerp, de inrichting én het beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt vormgegeven als thuisbasis. Geert Hendriks werkt bij de afdeling Stadsbeheer. Beiden hebben hun kerntaak binnen GWW (grond-, weg- en waterbouw). Esther neemt 'als haar agenda het toelaat' ook klussen voor vastgoed, inkoop en afval voor haar rekening, terwijl Geert ook oog heeft voor klimaatadaptatie, energieneutraliteit en sociale duurzaamheid. Dat laatste hangt wellicht ook samen met zijn vorige functie in het sociale domein. Esther van der Lugt werkte eerder voor ECNC, een organisatie die adviseert over vergroening van steden, Europees natuurbeheer en duurzaam ondernemerschap. Beiden zijn ook privé geboeid door duurzaamheid en voegen in eigen huis en tuin de daad bij het woord.

Duurzaamheid aanjagen

De coördinatiefunctie is zowel in Oss als Nijmegen in 2017 in het leven geroepen. Geert: 'De aandacht voor duurzaamheid was voor Stadsbeheer versnipperd over veel collega's. Bij drukte bleef duurzaamheid dan wel eens liggen. Daarom is besloten een full time coördinator aan te stellen die vooral als aanjager en ambassadeur fungeert.' In Oss werd op basis van een extern advies eenzelfde afweging gemaakt. Maar hoe gaat dat, duurzaamheid aanjagen? Door te dwingen? Of door te verleiden en stimuleren? Geert heeft geen bud-

▲ Geert Hendriks (rechts op de foto): 'Duurzaamheid moet je niet door de strot duwen.'

get of doorzettingmacht maar geeft de voorkeur aan verleiden. 'Duurzaamheid moet je niet door de strot duwen. Verleiden doe ik door te wijzen op de bijdrage aan de reductie van CO₂-uitstoot, het vergroten van circulair materiaalgebruik en economisch voordeel.' Dat is in Oss niet anders. Esther en Geert wijzen ook op het belang van een bestuurlijk mandaat en steun van de betrokken afdelingshoofden. In haar rol als aanjager geeft Esther adviezen over duurzame oplossingen voor beheer, onderhoud en projecten. De eindbeslissing ligt vervolgens niet alleen bij haar en dat vindt ze ook goed. 'Dat zorgt voor een integrale afweging en grotere betrokkenheid.'

Kennisdeling belangrijk

Esther van der Lugt ziet kennisdeling als een belangrijk aspect van haar baan. ‘Dit gaat verder dan mijn duurzaamheidsadviezen. We zijn ons ervan bewust dat het werkveld zich, qua innovaties en duurzaamheid, zeer snel ontwikkelt. Er is veel kennis beschikbaar bij collega’s (interne kennisuitwisseling is belangrijk!) en andere overheden, de markt en netwerken als Stadswerk of WOW.’ Ook Geert benadrukt het belang van kennisdeling. ‘Ik ben er trots op dat collega’s van Stadsbeheer en van PMRK (het projectbureau) naar mij komen en spontaan aangeven welke mooie duurzame toepassingen zij doen in hun werk. Hieraan merk ik dat mijn inzet vruchten afwerpt.’ Beide functies zijn tijdelijk. Nijmegen bekijkt het van jaar tot jaar, in Oss zijn de coördinatietaken voor drie jaar vastgelegd. Beiden zijn druk bezig duurzaamheid te borgen in processen en projecten. Geert Hendriks: ‘Door processen zodanig in te (laten) richten dat betrokkenen niet meer om onderzoek naar duurzame oplossingen heen kunnen. Ik vind het wél belangrijk de projectleiders en adviseurs in dit proces mee te nemen. Een intensieve klus, maar ik reken erop dat ik na verloop van tijd echt overbodig wordt.’

Zien en pakken van kansen

De Green Deal Duurzaam GWW helpt beide gemeenten met het zien en pakken van kansen en met focus houden (Ambitiweb, kansendossier). Ze delen de overtuiging dat duurzaam niet altijd duurder hoeft te zijn. Kies bijvoorbeeld een modulaire of onderhoudsarme oplossing. Neemt niet weg dat er ook wel extra wordt geïnvesteerd. Nijmegen treedt soms op als

launching customer en overweegt een extra investering wanneer een beter (financieel) rendement in de uiteindelijke beheerskosten kan worden behaald. Ook Oss hecht groot belang aan het betrekken van beheer en onderhoud bij de start van duurzame plannen voor de openbare ruimte. Esther: ‘Beheerders hebben kostbare kennis over hoe we mooie, duurzame objecten ook duurzaam kunnen houden. Sterker nog: de milieu-impact van beheer en onderhoud wordt niet altijd meegenomen terwijl daar ook veel CO₂- en milieuwinst te behalen is. Een gemiste kans! Dat hoor ik ook vaker van collega’s bij andere gemeenten.’

COMMUNITY OF PRACTICE BEZOEKT NIJMEGEN

Esther en Geert hebben regelmatig contact en bevragen elkaar op duurzaamheidskwesties. Dat doen ze ook in de Community of Practice gemeenten Duurzaam GWW. Sluit je daar ook bij aan en deel je praktijkervaring. Binnenkort bezoeken we Nijmegen. Meer info: Anneloes.Voorberg@stadswerk.nl

Business as usual

De gemeenten hebben duurzame paradepaardjes. Zo ontwikkelde Oss een Madaster (materialenpaspoort) voor de herontwikkeling van haar milieustraat; het Duurzaamheidsplein. Waarmee het een van de eerste gemeenten is met een materialenpaspoort voor een GWW-werk. Nijmegen is trots op het project Malderburchstraat: een uiterst duurzame wegconstructie, vergelijkbaar met 80 procent van andere Nijmeegse GWW-projecten. Daarmee zijn de ervaringen straks gemakkelijk in te zetten in volgende projecten. Zo wordt Duurzaam GWW *business as usual*. ●

▲ Esther van der Lugt: ‘Beheerders hebben kostbare kennis over hoe we mooie, duurzame objecten ook duurzaam kunnen houden.’

WEBSITES

www.duurzaamgww.nl/ambitiweb
www.madaster.nl
www.platformwow.nl
www.stadswerk.nl - zoekterm ‘GWW’
www.werkenaanduurzaamheid.nl/portfolio-item/kansendossier